

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
ННІ «ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА
АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»
Силабус навчальної дисципліни
ПОЛІТОЛОГІЯ**

підготовки **бакалавра**

(назва освітнього ступеня)

спеціальності **032 «Красназавчо-екскурсійна
робота»**

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми

«Красназавчо-екскурсійна робота»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	українська
Факультет	А
Кафедра	Філософії
Контакти кафедри	Каб. 706(сьомий поверх висотного корпусу), телефон 4-42, ел. адреса: bv11.5@ukr.net
Викладачі-розробники	Білополий Віктор Васильович, канд.іст.наук, доцент
Контакти викладачів	bv11.5@ukr.net. 097 382 50 30
Розклад занять	Посилання на сторінку розкладу занять на сайті академії
Консультації	Посилання на розклад консультацій на сторінці кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Кому і для чого потрібні знання про політику?

Відповідь складається сама по собі. Необхідність в цьому обумовлена тим, що політика організує всі інші сторони нашого життя, впливає на них.

Якщо ви думаєте, що політика вас не займає, ви нею не цікавитесь, ви аполітична людина – то ви помиляєтесь.

Хіба вас не турбує добробут вашої сім'ї, зарплати та пенсії, стипендія, працевлаштування, ціни в магазинах, тарифи на комуналку, медицина, освіта, в кінці кінців, корупція. Все це політика, і вона нас дістає скрізь. Тому я бачу курс політології для студентів як буквар, азбуку, інструктаж по тому, що є політика, і, в першу чергу, політика і політики в Україні. Як відомо «темною» людиною легше маніпулювати і чому ми завжди обираємо не тих. Щоб не вірити в казки, треба на політику дивитись по-дорослому, обізнано, а значить підготовлено.

	Години	Кредити	Семестр III
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
лекції	30	1	30
лабораторні роботи	-	-	-
практичні заняття	-	-	-
Самостійна робота, у т.ч:	30	1	30
підготовка до аудиторних занять	-	-	-
підготовка до контрольних заходів	-	-	-

виконання курсового проєкту або роботи	-	-	-
виконання індивідуальних завдань	20	-	20
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10	-	10
підготовка до екзамену	30	1	30
Форма підсумкового контролю		іспит	

Мета вивчення дисципліни «Політологія» є сприяння подоланню уявлень про політику як арену боротьби, протистояння, виникнення конфліктів та утвердженню в суспільній свідомості її розуміння як засобу інтегрування інтересів соціальних суб'єктів, досягнення громадського миру, соціальної та національної злагоди, консенсусу.

Завдання вивчення дисципліни «Політологія» є:

- ознайомлення та засвоєння студентами основних понять та термінів політичної науки, її категорій та законів;
- становлення політичної теорії;
- розвиток політичної науки сьогодні, її значення для практики;
- аналіз соціально-політичних процесів;
- моделювання та пропонування політичного життя.

Пререквізити дисципліни: «Історія і культура України», «Філософія»

Постреквізити дисципліни: «Соціологія», «Історія політичної думки».

Компетентності відповідно до освітньої-професійної програми «Красназнавчо-екскурсійна робота» 2024:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК.2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК.4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК.6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК.7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК.9. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК.10. Здатність працювати в команді.

ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись неприпустимості корупції та будьяких інших проявів недоброчесності.

ФК1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в далекому минулому та сучасності.

ФК.3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.

ФК.10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією

Заплановані результати навчання відповідно до освітньої-професійної програми «Красназнавчо-екскурсійна робота» 2024:

знати:

ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел

ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

вміти:

ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, діалог) і наочні (ілюстрація, демонстрація), метод проблемного викладу.

Форми навчання: групові, колективні

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Політика як суспільне явище					
1. Політологія як наука. Предмет, методи та функції	4	2			2
2. Історія політичної думки. Основні етапи її становлення та розвитку	4	2			2
3. Політика як суспільне явище. Сутність Політики	4	2			2
4. Політична влада	4	2			2
5-6. Політична система суспільства	8	4			4
7. Держава в політичній системі суспільства	4	2			2
8. Політичні режими	4	2			2
9. Концепція громадянського суспільства	4	2			2
10. Партії в політичній системі суспільства	4	2			2
11. Вибори та виборчі системи	6	2			4
12. Політична еліта та політичне лідерство	6	2			4
13. Політична культура суспільства	4	2			2
14. Етнополітика	6	2			4
15. Міжнародні відносини та міжнародна політика	8	2			6
Написання та захист реферату	20				20
Разом за змістовим модулем 1.	90	30			60
Усього годин	90	30			60

1. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
------------	-----------

1. <u>Політологія як наука. Предмет, методи та функції.</u> Зв'язок політології з іншими науками про суспільство	Розділи 5,6
2. <u>Історія політичної думки.. Основні етапи її становлення та розвитку.</u> Політична думка України в Новий та Новітній час	Розділи 5,6
4. <u>Політична влада.</u> Конституція України про політичну владу в Україні	Конституція України, розд. IV- VIII
5-6. <u>Політична система суспільства.</u> Характеристика інститутів політичної системи: державних - політичного лідерства, політичного узгодження, політичного управління та конституційної політики; недержавних - інститут організованої політики, інститут масової політики, інститут політики впливу. Конституція України про політичну систему в Україні	Конституція України ст.36, 37.
7. <u>Держава в політичній системі суспільства.</u> Порівняльна характеристика форм правління, державного устрою та політичних режимів трьох країн Європи та трьох країн Азії (за вибором студента)	Розділи 5,6

8. <u>Політичні режими</u> . Характеристика авторитарних та тоталітарних режимів.	Розділи 5,6
9. <u>Концепція громадянського суспільства</u> . Конституція України про права та обов'язки громадян України	Конституція України, розд. II
10. <u>Партії в політичній системі суспільства</u> . Конституція України про партії та громадські організації	Конституція України, розд. II, ст. 36,37.
11. <u>Вибори та виборчі системи</u> . Конституція України про вибори в Україні	Конституція України, розд. III
14. <u>Етнополітика</u> . Конституція України про етнополітику Української держави	Конституція України, загальні засади, розд. II

2. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Політика як суспільне явище

1	Систематичне відвідування лекцій (по 1 балу)	15
2	Конспект лекцій	10
3	Конспект самостійної роботи (першоджерел)	10
4	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10
5	Підготовка, виконання та захист реферату	15
6	Іспит	40
		100

Бали за конспект:

10-9 – конспект з «Політології» охайний та містить весь лекційний матеріал та самостійну виконану роботу;

8-5 – конспект неповний, в ньому відсутні декілька лекцій або питань для самостійної роботи;

4-1 – конспект неохайний, неповний, відсутня більша кількість лекцій та самостійної роботи.

Бали за конспект самостійної роботи (опрацювання першоджерел Конституції України). Питання конспектуються та вивчаються самостійно, захищаються студентом в усній формі. Відповіді оцінюються у 10 балів:

10 - глибоке розуміння певних розділів Конституції України: основних засад будови Української держави, її політичної системи.

9-7 – студент непогано орієнтується в основному політичному документі, його структурі, вільно оперує назвами розділів.

6-4 – неповний конспект, студент невпевнено знає назви державних документів, неточно називає розділи Конституції України.

3-1 – відсутня більша частина матеріалу, конспект неохайний, не володіє загальною інформацією про Конституцію України, її роль як основного Закону.

Студент поставився до роботи формально.

Розділи програми, які не викладаються на лекціях та над якими студент працює самостійно. Відповіді захищаються в усній формі та оцінюються у 10 балів:

10 - студент добре опрацював весь матеріал з глибоким його усвідомленням, добре орієнтується у даному курсі;

9-7 - конспект майже повний, але студент не володіє інформацією в повному обсязі;

6-4 - в конспекті відсутні деякі теми і відповідно студент знає не весь матеріал;

3-1 - відсутня більша частина матеріалу, студент поставився формально і не опанував матеріал.

Підготовка, виконання та захист реферату оцінюється у 15 балів:

15-9 - чітко сформульована мета реферату, розділи плану логічно пов'язані між собою, тема розкрита у повному обсязі. Студент показує самостійність у формулюванні висновків, узагальнень. Правильно оформлені посилання та список використаних джерел.

8-6 - реферат містить помилки у оформленні; студент в цілому орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає помилки;

5-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки; студент частково володіє матеріалом.

ІСПИТ:

Бали, отримані студентом на іспиті з дисципліни «Політологія» складаються як сума від числа балів, набраних за відповідь на кожне із двох питань екзаменаційного білета. Відповідь на питання оцінюється в 40 балів і нараховується за такими критеріями:

40 балів: відповідь бездоганна за змістом, формою, обсягом. Студент у повній мірі з програмою засвоїв навчальний матеріал, розкриває проблеми політології, у тому числі її об'єкт, предмет орієнтується в основних категоріях: політика, влада, політична система, держава, партія, чітко формулює та аргументує основні положення, знає не лише основну, а й додаткову літературу, першоджерела, правильно відповідає на додаткові запитання, може вільно сформулювати свою точку зору, робить висновки.

39-35 – студент показує високий рівень знань і умінь, відповідь досить повна, логічна, але містить деякі неточності. Студент вільно орієнтується в категоріальному апараті курсу, знає основну літературу, робить висновки.

34-29 - отримують ті студенти, які в основному правильно відповідають на питання в білеті, в цілому орієнтуються в матеріалі курсу, але допускають незначні неточності в відповіді, показують недостатню чіткість у визначенні понять.

28-20 - набирають студенти, які з розумінням розкривають поставлені питання, виявляють знання основ політології, але допускають неточності, невпевненість при в цілому правильній відповіді.

19-11 - студенти показують невисокий рівень знань, якщо він засвоїв матеріал в основному, дещо обізнаний з деяких питань.

10-0- якщо є правильна відповідь на питання, але недостатньо повно та ґрунтовно висвітлено зміст питань.

9 - 1 нараховується, якщо студент не вміє розкрити поставлене запитання, не володіє матеріалом курсу, не відповідає на основні та додаткові питання, не орієнтується в матеріалі.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Політологія» визначається як сумарна оцінка змістового модуля 1 та оцінки іспиту.

3. ПОЛІТИКА КУРСУ

Порядок відпрацювання пропущених занять передбачає усне відпрацювання теми заняття з наданням конспекту лекції. Пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані на консультації викладача в час не пізніше до дати контрольного заходу. Студенти, які не відпрацьовували пропущені заняття, до поточного контролю не допускаються.

У випадках несвоєчасного виконання завдань без поважної причини (відпрацювання пропущених занять та ін.) студенту нараховується не більше 70% від максимального балу за даний вид роботи.

Студенти несуть відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності. При виявленні плагіату в рефераті робота вважається повністю не зарахованою. У разі виявлення списування (виконання аудиторної письмової роботи із залученням зовнішніх джерел інформації, заборонених до використання: шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо) і фальсифікації (представлення контрольної роботи, яка виконана іншими особами, як власної) під час контрольного заходу студент відсторонюється від участі в ньому або отримує незадовільну оцінку.

Відповідальність здобувачів освіти за порушення принципів академічної доброчесності передбачає:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із навчального закладу.

Поведінка в аудиторії.

Вивчення дисципліни вимагає від студентів обов'язкового відвідування лекційних занять. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно статуту академії (неприпустимість пропусків, запізнь, обов'язкове відключення телефонів та ін.). У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т. п.) студенти повинні беззаперечно виконувати правила поведінки, які приведені в інструкціях для ситуацій, що наступили. Визначаються норми дотримання академічної доброчесності під час вивчення дисципліни, порядок зарахування пропущених занять тощо.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА*

Основна

1. Конституція України. - К.: Український центр правничих студій, 2010. - 104 с.
2. Білополий В.В. Політологія: Курс лекцій для студентів усіх спеціальностей очної та заочної форм навчання – Дніпро: ПДАБА, 2022, 117с.
3. Бодуен Ж. Вступ до політології. - К.: Основи, 1995. - С. 10-47.
4. Брегеда А. Ю. Основи політології: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2000. - 312 с. -

Режим

доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/125/1/>

5. Вступ до політології. Кредитно-модульний курс: навчальний посібник для студентів ВНЗ / За ред. Л.М. Нікітіна. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2010. - 211 с.
6. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: Навч. посібник. - К.: ЦУЛ, 2012. - 348 с.
7. Горlach М.І., Кремень В.Г. Політологія: наука про політику: для студентів ВНЗ. - К.: ЦУЛ, 2009. - 840 с.
8. Кирилюк Ф.М. Історія політології: підручник для вищих навчальних закладів. - К.: Альтерпрес, 2004. - 832 с.
9. Кухта Б.Л. Історія української політичної думи: Курс лекцій. - Львів, 1991. - 79 с.
- Лавківський К.М., Піча В. М., Хома Н.М. Політологія.- Л.: Магнолія Плюс, 2004. - 476 с
10. Лісничий В.В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн: Навч. посібник. - К.: Професіонал, 2004. - 335 с.
11. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Навч. посібник. - Львів: Новий світ, 2002. - 344с.
12. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Підручник для ВНЗ. - Львів.: Магнолія Плюс, 2006.- 304.
13. Погорілий Д.Є. Політологія: кредитно-модульний курс. - К.: ЦУЛ, 2008. - 432 с.
14. Політологічний енциклопедичний словник / За ред. Ю.С. Шемшучика, В.Д. Бабкіна, В.П. Горбатенка. - К.: Генеза, 2004. - 736 с.
15. Політологічний словник: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. М.Ф. Головатого та О. В. Антонюка. - К.: МАУП, 2005. - 792 с.
16. Політологія / А. Колодій, Л. Климанська, Я. Космина: У 2х- кн. - К.: Ельга, Ніка-

- Центр, 2003. - Кн. 1. Політика і суспільство; Кн. 2: Держава і політика. - 664 с.
17. Політологія: навчально-методичний комплекс. Підручник / За ред. Ф.К. Кирилюка. - К.: ЦУЛ, 2005. - 704 с. - *Режим доступу:* <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-55.html>
18. Політологія. Навчально-методичний комплекс: Підручник. - К.: ЦНЛ, 2004. - 704 с.
19. Політологія: Підручник / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. - К.: Академія, 2010. - 568 с.
20. Політологія: словник-довідник термінів і понять / Авт.-упоряд.: С.Г. Рябов.- К.: ТанDEM, 1996. - 191 с.
21. Політологія: словник термінів і понять. - К.: ВД Академія, 2001. - 256 с.
22. Потульницький В.А. Теорія української політології: Курс лекцій. - К.: Либідь, 1993. - 192 с.

Допоміжна

1. Історія політичної думки: підручник у 2-х томах / За заг. ред. Н.М. Хоми; [Т.В. Андрущенко, О.В. Бабкіна, І.Ю. Вільчинська]. - Львів.: Новий Світ-2000, 2017. - Т. 1.: Від зародження до початку XX ст. - 404 с.; Т. 2.: XX - початок XXI ст. - 404 с.
2. Мадіссон В.В. Політологія міжнародних відносин: Навч. посібник для студентів гуманітарних факультетів вищих закладів освіти / В.В. Мадіссон, В.А. Шахов. - К. 1997. - 176 с.
3. Українська політологія: витоки та еволюція / За ред. Ф.М. Кирилюка. - К.: Ватра, 1995. - 328 с.
4. Українська політологія. Навч. посібник / С.Д. Гелей, Р.І. Пастушенко, С.М. Рутар. - Львів: Комерційна академія, 1995. - Ч. I. - 180 с.; Ч. II. - 182 с.
5. Хто є хто в європейській та американській політології? Малий політологічний словник / Б. Кухта, А. Романюк, М. Поліщук - Львів, Кальварія, 1995. - 288 с.
6. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія: Підручник. - К.: ЦУЛ, 2010. - 472 с.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Газета "Урядовий кур'єр". <http://ukurier.gov.ua/uk/>
2. Бібліотека: політологія. <http://politics.ellib.org.ua/>
3. Книги та добірка матеріалів з політології. <http://www.twirpx.com/files/politics/politology/>
4. Конспекти лекцій з політології <http://studme.com.ua/default.htm>

Розробник(и) _____

(Віктор БІЛОПОЛИЙ)

Гарант освітньої програми _____

(Галина ЛИСЕНКО)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
філософії _____

(назва кафедри)

Протокол від «27» червня 2024 року № 14

Завідувач кафедри _____

(Віктор БІЛОПОЛИЙ)